

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap.
ELŐFIZETÉSI AR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill

Szerkesztőség és kiadóhivatal

hová a lapba szánt kéziratok

==== reklamációk és ====

előfizetési pénzek küldendőek

== Maros-Vásárhely, ==

Szentgyörgy-utca 9. szám.

== ev. ref. lelkészi lakás. ==

Református, katolikus?

— A reformáció emléknepja alkalmából. —

A katolikus egyház fölött ott lebeg valami alkonyfény, sötétlő homály, a mely mögött a képzelgés a legcsodásabb dolgokat sejtí. Különösen az ifjakra, általában a gyermetes lelkületekre bir ezzel a titokzatos varázsszal a katholicizmus, a maga boltives templomaival, tarka oltáraival, gazdag szinpompu képeivel, zenés miséivel, tömjén füstjével, egy-egy festői szépségű tájon elhelyezett magános kápolnáival, keresztyáró napjaival, Boldog-asszony ünnepeivel, lengő zászlóival, komor klastromaival, melyeknek csendes árnyú kertjeiben, sokak képzelete szerint olyan álmódzó, olyan bűvös-bájós lehet az élet! Valóban, akárhányan járhatnak úgy a katholicizmussal, mint az olyan vándor, a ki fárasztó útja közben a távolból, valami középkori városocská gyönyörű panorámáját látja feléje integetni, de a midőn a kíváncsiság s pihenésvágy hatása által üzetve közelebb-közelebb jút céljához, egyre-másra foszlik a varázs, míg végre a csalódás kellemetlen érzése győz le mindent, közelebbről szemlélve az avatag falakat, megrepedt tornyozatokat, düledező épületeket. Messziről kedvesnek, bájosnak, lakályosnak tetszett; vágytál, hogy elérd, de most, hogy benne vagy, futsz omladékony falai

közül, ki a szabadba, Isten ege alá, hol friss levegő legyint s meleg napsugár éltet. Így van a gondolkodó ember s kivált református ember is, a midőn a külső fény, pompa és látványosságok egyházának hatása alól magát kiszabadítva, a mi egyszerű, puritán egyszerűségű templomaira gondol, hol nem a testi szemek, hanem a lélek vágyainak kielégítése a főfeladat. Ezért külömb-ség van az érzéki és szellemi vallásos felfogás, az álmódzás és az öntudatos vallásos elmélye-dés között.

Lehet, hogy igen sok olyan reformátusunk van, a kikre kényelmesebb lett volna, ha r. katolikusnak születtek volna; a kik vallásos és egyházi dolgokkal nem igen szeretnek törődni; sem Isten kegyelme, sem Krisztus érdeme nem lelkesíti őket; a kiknek minden úgy jó, a mint van; a kik szivesebben eltárgyalnak akármelyik r. katolikus pappal kupázás, kártyázás közben politikáról, vadászatról, mi egyébről, mint saját felekezeti lelkészével egyházuk s hitsorsosai ügyéről, helyzetéről. Az ilyenek hasonlatosak a fák ágon maradt száraz leveleihez, melyeket nem tépett ugyan még le az ősz, de az Anyaszentegyház testéről le fog szakítani a tavasz legelső napsugaras szellője. Pedig nem a tétlenség, közönyösség a fő, hanem az érdeklődés, keresés, vizsgálódás, mert ezek az erők nem az ördög ajándékai, hanem Isten adományai az emberben.

A református ember mindenképpen felett tanuljon meg gondolkozni, a maga erején gondolkozni! Neki nem szabad azzal a vallomással kibékülni, hogy „az ő vallása az, a mi őseinek hite volt“, hanem saját egyéni hitre, vallásos meggyőződésre, buzgóságra és áldozatkésziségre kell, hogy kimivelje magát. Ha az anya a gyermekszoba levegőjén túl sohasem edzi gyermekét, hogyan fog az szembeszállni zugó viharokkal? Ha a vallás és Isten ígéje csak a templomok közé szorul, hogy lesz abból az emberekben vigasztaló, megtartó, megszentelő és üdvösségre vezető erő? Ha egyházunk és felekezetünk kérdései csak a lelkesek dolgai, hogyan legyen a mi református egyházunk szervezete — szervezete nemcsak az egyházi felvirágozásnak, hanem nemzeti boldogulásnak?

A reformátusok érdeklődése, gondja, miveltisége minden nagy nemzeti, társadalmi és felekezeti kérdés iránt hovatovább belsőbb kell legyen. A mi református voltunk pedig sohasem szabad, hogy csak köpenyeg legyen, melyet az érdekek hullámverései szerint forgatunk, hanem ujjászülő erőnké kell váljon. A világ mivelődése tesz bizonyosságot a protestantizmus, a reformáció szelleme mellett, midőn nyílt kimutatást ad arról, hogy a reformáció szellemével ellentétes, katolikus tudósok, költők, kutatók messze elmaradnak a protestánsok mögött s az egykor vezető szereppel bírt katolikus, spanyol, francia és ausztriai birodalmak hatalma szétfoszolván, a protestáns birodalmaké — Németországé, Angolországé, Amerikáé a jövő.

Azt mondják, hogy saját állapotainkat úgy tudjuk kellőképpen mérlegelni, ha másokéval hasonlítjuk össze. Ezt állíthatjuk vallásos tekintetben is. Ha az ember közelebbről megismeri a külföldi protestánsok és éppen reformátusok vallásosságát, egyháziasságát és életét, akkor tudja meglátni a mi protestáns és református voltunk hiányait. És a ki alaposan megismerte a katolikus egyház külsőségeit, üres fényelgését, a gyontatószék titkait, zárda-nevelésének veszedelmes voltát, az kétszeresen boldog lehet, hogy Isten protestánsnak és éppen reformátusnak teremtette őt.

HITVALLÁS.

Örök derűs Hellász, eged
Varázsa nem vonz engemet.
Nem ligetidnek bűvös árnya,
Csodás regéid tarka álma,
Nimfáid játszó serege a vizen,
Dallal, kacajtól csengő, zengő
Rét, a babért kínáló erdő,
Hol jártak egykor koszorusan
A győztes ifjú istenek.

Megremegek . . .

A dalon, a kacajon át
Hallom egy gyermek sóhaját.
Csak halk nyögés, kicsiny az élet,
Kicsinyke ajkon a mi fér meg
Rövidke, csak a gyötrelem szava.
S ölébe a ki védve venné,
Ki szánó csókját rálehelné.
Az elhagyottért nem hajol le
Ezernyi nép közt senki sem.

És akkoron élembe áll
Ő, a kinél vigaszt talál
A gyöngye, a kicsiny, a fáradt,
Ki emberektől mit se várhat,
Világ szegénye, szolga nyomorék;
Beteg testének vére éled,
A sujtott szívnek gondja széled,
Feléje hogyha nyújtja jobbát
Testvért ismerő Irgalom.

Óh, szebb a föld, virágosabb,
Fenn éltetőbb az égi nap,
Mióta üdvét szülte Betlehem.
Fűzérbe fonva egymás társa:
A rózsza s Golgotha virága,
S míg száll a csókja napsugárnak,
Hevétől mind aranyra válnak
Egyként a vér s gyöngyharmatok
S imává szárnyal gyöngye dalom.
És boldog, hogy a Mestert vallom,
Szeretni a ki megtanít.

V. Sipos Ida.

Harc a sötétség ellen.

Kedves Olvasónk!

Bizonyára azok közé tartozol, a kik szeretik az Istent, az Úr Jézus Krisztus hű követői, az Anyaszentegyház jó fiai és leányai s a kik szívük melegével érdeklődnek embertársaik ügyei, azok testi, lelki gyarapodása iránt. Valószínű az is, hogy éber gonddal figyeled drága hazánk s szeretett magyar nemzetünk mai nehéz napjait s aggodó lelked, könnyeid fátyo-

lán néz át a legközelebbi jövőbe is, hol nyugtalanító jeleneteket látunk, nemzeti ideáljaink szétomlását, néped gazdasági, ipari romlását, az általános anyagi és erkölcsi elszegényedést, mindezek tetejébe pedig a pápizmus legfélelmesebb alakjának, a klerikalizmusnak oly mérvű szervezkedését s a legmagasabb országos intéző körök és szervezetek útján való akkora gyámolítását, hogy azt is látod, miszerint sodor az ár, lassan, biztosan oda, hol a végcél... Magyarországot „előbb rabbá, azután koldussá, végre katholicussá” tenni. Hisszük azt is, hogy szerető figyelmességgel kísérted eddig is a mi kis lapunk, a „Vasárnap” szerény egyháztársadalmi munkáját, a melynek célja volt és marad az, hogy református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya legyen, melyből tápot merítsenek hitüknek, vallásos szükségletüknek; megismertesse őket teendőikkel, hogy

azok teljesítése által, igaz keresztyén-magyar emberek lehessenek. Így kölcsönösen vallhatjuk azt is, hogy e lapocska irányát egyoldalú és éppen felekezetieskedő szellem sohasem vezette s mindig bizonyos magasabb szempont irányította eszméinket, sokszor rokonszenvűnk a „magyar” katholicizmus ügyei és törekvései iránt. Rövidlátással, elhamarkodottsággal s jelentéktelen kérdésnek oktalan felfuvasával tehát most sem vádolhat senki, midőn a *klerikalizmus országos szervezkedésének* fenyegető jelenségére rámutatunk s egyben arra kérünk kedves Olvasónk, hogy magyar Hazánk, szeretett Nemzetünk s református Anyaszentegyházunk érdekeit megfontolva e kérdést is, odaadással tedd — a te kötelességeddé!

A klerikalizmus érdekében sok százezer példányban küldötték szét országszerte ezt a nyomtatványt, melynek szó szerinti felhívása a következő:

<div style="border: 1px dashed black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">2 filléres bélyeg helye</div> <p style="text-align: center; font-size: 1.2em; margin-top: 20px;">A Katolikus Sajtóegyesület irodájának</p> <p style="text-align: center; font-weight: bold; margin-top: 10px;">Budapest.</p> <p style="text-align: center; margin-top: 10px;">Ideiglenesen: VIII., Szentkirályi-utca 28. sz. az Orsz. Kath. Szöv. közp. irodája.</p>	<p><i>Alulírott mint</i> _____ <i>tag, ezzennel</i> <i>belépek a Katolikus Sajtóegyesületbe.</i></p> <p><i>Tagdíj gyanánt</i> $\frac{\text{évenként}}{\text{egyszerre}}$ _____ <i>K-t fizetek.</i></p> <p><i>Név</i> _____</p> <p><i>Állás</i> _____</p> <p><i>Lakóhely</i> _____</p> <p><i>U. posta</i> _____</p> <p><i>Megye</i> _____</p> <p><i>Megjegyzés</i> _____</p> <p>A tagdíj lehetőleg mindjárt be is küldendő az egyesületi iroda címére!</p>
--	--

A Katolikus Sajtóegyesület

a Pécssett tartott VII. országos katolikus nagygyűlés határozatából f. é. nov. 4-én hétfőn alakul meg.

Elnöke lesz: herceg Esterházy Miklós

Társelnök: dr. Prohászka Ottokár püspök.

Az egyesület célja: a magyar katolikus napi- és időszakai sajtót és a jó irányu irodalmat támogatni, terjeszteni, fellendíteni, versenyképessé tenni.

Az egyesület egy nagy sajtóalap létesítésére törekszik a központi katolikus napisajtó számára.

Az egyesület tagja lehet minden katolikus férfi vagy nő.

A rendes tag félévenként legalább 1 korona (vagyis egész évre 2 korona) tagdíjat fizet.

A jötevő tagok sorába tartozik, aki évenként legalább 10 koronával járul az egyesület céljaihoz.

Alapító tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletenként két éven belül) legalább 200 koronát adoz az egyesület részére.

A keresztyéntelen, hit- és erkölcsrontó sajtó, a m pénzünkön lett nagy és hatalmas.

Németországban (hol a katolikusok száma 18 millió) 110 kath. napilap jelenik meg, összesen körülbelül 700.000 példányban.

Ausztriában (hol a katolikusok számá 20 millió) már csak 23 kath. napilap jelenik meg, körülbelül 100.000 példányban.

Magyarországban végre (hol a katolikusok száma 10 millió) csak 6 katolikus napilap jelenik meg, kb. 35.000 példányban.

A kath. sajtó pártolása tehát e három országban úgy aránylanak egymáshoz, mint: 35:3:1.

Ezen segíteni kell!

Kedves Olvasónk! Az itt leközölt nyomtatványos felhívás mindent megmagyarázhat neked is éppen úgy, mint velünk tette. Mindenek felett közvetlenül tájékoz azon hihetetlen anyagi és erő-áldozat felől, a melylyel a klerikalizmus szervezkedése folyik a célból,

hogy az embereket az élet minden viszonylatában leláncolhassa. Nincsen a napi életnek olyan mozzanata, melyre a klerikalizmus ne gondolt volna s a melynek érdekében külön ne szervezkednék. Ezt a szervezkedést pedig városokint, faluként, intézményenként, sőt személyenként végzi s ma-holnap nagyobb hatású szervezet lesz, mint volt bármely időben. Vakmerő kitartással ostromolja meg azokat a helyzeteket, hová vezetőnek feltolhatja magát, vagy egy-egy nyílt, esetleg titkos fegyverhordozóját s az elnyert tekintélyvel érvényesíti befolyását, fondorkodását, kétségtelen ügyességét — hatalmát. Mindent konfiskál a más hátrányára s a maga hasznára!

Az alig egy pár éves fellendülésénél csak az a közönyös tétlenség a bámulatosabb, a melylyel azok nézik a klerikalizmus naponként való izmosodását, a kiknek legtöbb félteni valójuk van s a kik közé bizonyára te is oda tartozól kedves Olvasónk!

Mert kétségtelenül igaz, hogy a klerikalizmus diadala a magyar nemzet, a magyar vallás és egyúttal a Krisztus ügyét fogja veszélyeztetni. A magyar nemzet ügyét azért, mert — őszinte tisztelet a kivételeknek — a nemzetközi pápista papi-uralom, nemzeti eszményeinket nem értve, a római pápa fenhatósága alatt áll s érdeke, a mint ezt a közelebbi franciaországi példán is láttuk, az egyházi felsőség rendeletére összeütközésbe jön a magasabb nemzeti érdekekkel; a magyar vallás ügyét veszélyeztetni azért, mert létalapjában támadja ezt meg s hiveit erőszakkal, csábításokkal igyekszik üdvösségük útjáról eltéríteni; a Krisztus ügyét pedig azért fogja veszélyeztetni, mert a klerikalizmus nyomában sohasem az evangéliumi világosság, a krisztusi türelmesség és szeretet nyert fejlődést és gyarapodást, hanem: családban, társadalomban, egyházi, nemzeti életben a lelki-setét türelmetlenség és a legönzőbb szeretetlenség.

Kedves Olvasónk! Abból a szervezkedési munkából, a melyből a klerikalizmus ártó és romboló hatásai áradnak szét, egyik legfontosabb az, ami itt előttünk áll, a *sajtó-szervezkedés*. Nem célunk ennek a ténynek óriási jelentőségéről beszélni, hiszen mindenki gondolhatja, hogy miféle nagy erőt nyer a klerikalizmus a maga közéleti sajtójában, a mely lehetővé teszi majd milliók és milliók lelki életének, gondolatvilágának, felfogásának és magatartásának irányítását. A klerikalizmus, a mely úgy szervezi hiveit, hogy az ország nagy többségét fogja tudni egyesíteni s az egyesítettek felett saját akaratát és véleményét fogja érvényesíteni és saját hatalmi érdekeit fogja azokkal szolgáltatni. Magyarországon nem lesz más vélemény, csak a klerikalizmusé, nem lesz más társadalmi, vagy más közéleti hatalom, mint a klerikalizmusé.

Nem helyes, hogy az ily szervezkedést tétlenül nézzük mi, reformátusok. A mi zászlóink egykor nemzeti dicsőségünk, felekezeti türelmetességünk és népünk javát igaz szeretettel munkáló áldozataink zászlói voltak. Ezekre a zászlókra írva volt: „az Is-

tenért, Hazáért, Szabadságért!” Lehetetlen, hogy ezeket a zászlókat kicsavarni hagyjuk a kezünkől s nemzetünket mai nehéz viszonyaik között elesni engedjük, népünket egészen ráhagyjuk azok vezetésére, a kik ragadozók, mint a farkasok, alattomosak, mint a kígyók s a kiknek egész működése ellentétben áll a mi hagyományos nemzeti és felekezeti békére való törekedésünkkel s evangéliumi világosságra, krisztusi szeretetre és alázatra vezető feladatainkkal.

Kedves Olvasónk! Hallgasd meg kérő, hívó szavunkat, midőn Isten nevében arra szólítunk, hogy a mai nagy és nehéz időkhöz méltó nagy elhatározóktól vezetve, láss cselekvéshez te is. Engedd reménylenünk, hogy nem szívesen állasz oda, a mi magyar vallásunk ügyeinek és érdekeinek sírásójául, hanem ide állasz azok közé, a kik a megnehezedett idők járása közben is Istenben vetett hittel, csüggedetlenül szolgálják Krisztus anyaszentegyházának ügyét és evangéliumi református vallásunkat.

A „Vasárnap“, ez a mi kis lapunk, a Tied kedves Olvasónk! Minden célja az, hogy Téged megtartsa, erősítsen, biztasson Isten kegyelme által. A nemzeti sajtó-irodalom egy homokszeme, református egyháztársadalmi sajtó-mozgalmunk egyik törhetetlen harcosa s eszköz arra, hogy minden olvasója legyen jó magyar, jó vallásos, jó református keresztyén-ember.

Vedd oltalmadba, támogatásodba, áldozz is érte, mint a hogy teszik ezt a más felekezetűek is saját érdekeikben. Itt a nagy küzdelmek ideje, szükség, hogy megértsük egymást; itt az alkalom, midőn több és nagyobb odaadással foglalkozhatsz egyházzal nagy kérdéseivel. Sokszor érezheted egy tanácsadó, bizalmas barát hiányát. Lásd ilyen tanácsadó, bizalmas ez a mi „Vasárnap“-unk is, mely hétről-hétre felkeres házzadban vallásos szükségleted kielégítésére, egyházi buzgóságod élénkítésére; felkeres szorakoztatásodra s lelki építésedre s felkeres, hogy utmutatást adjon Neked is arra, hogy miként kezdj bármily kis körödben is egyházépítő, felekezetteddel együtt nemzetet is mentő munkáid teljesítéséhez. Gondold meg, miszerint azt, hogy a református véleményt, a református kívánságot, a református érdeket, a református akaratot hathatosabban terjeszthessük, református hírlapok nélkül nem tehetjük. Azért legalább a meglevő hírlapok útján kell teremteni sajtót; határozott protestáns szellemű irodalmi mozgalmat kell támasztani s annak termékeit terjeszteni és versenyképessé tenni. A „Vasárnap“ még a nyár folyamán kiadta a jelszót: „Református könyv-, biblia- és irodalom-terjesztő vállalatot Erdélynek!” Az ilyen ellen-szervezkedő munkából jöjjön, vegye ki mindenki a maga részét. Te is kedves Olvasónk. Jöjj légy a „Vasárnap“ erőssége minden téren; és jöjj légy támogatója a sötétség ellen vivandó harcokban! . . .

Tóthfalusi József,
a „Vasárnap“ felelős
szerkesztője.

Egy másik emberbaráti intézet.

Budapesten az I. kerület, Alkotás-utca 53 számú épületébe tekintsünk be egy pillanatra, hol a keresztényi szeretet emelt o'tárt a társadalom azon szerencsétlenei számára, akiket a gyógypaedagógia gyengeelmájúek vagy képezhető hülyéknek nevez.

Oh, mennyi szomorúság, bánat és szivettépő fájdalom lakik e diszes épületben! Nincs talán az emberi társadalomnak egyetlen teremtése sem, amely annyira felkeltené rokonszenvünket, mint épen ezek.

Ezen emberbaráti intézetnek célja nevelni és hatni a lélekre, továbbá tanítani olyan mértékben, amennyire a növendékek elméleti fogyatkozása lehetővé teszi. Az intézet épülete egészséges, pormentes levegővel bíró, jól befásított helyen fekszik. Az intenzív nevelés érdekében az intézet családisan van berendezve és a növendékek állandó felügyelet alatt állnak. Az oktatást az igazgatón kívül még hét tanító végzi. Az intézetnek a múlt iskolai évben volt 82 növendéke.

És végül az intézetbe felvehetők vallásra, nemzetiség- és nemre való tekintet nélkül azon gyengeelmájú 7 éven felüli és 10 éven alóli korban levő gyermekek, akik ragályos betegségben, nehéz korban nem szenvednek és nem siketnémák vagy vakok.

Jánossy Sámuel.

Kegyesség útja.

„Irgalmasságot tapasztaltam.“

Danzig német városban egy szegény ifju lakott egykor, névszerint Falk János, kinek szülővárosa vezetősége egy tekintélyes összeget adott, hogy szive

vágyát teljesíthesse és az egyetemet látogathassa. Midőn a tiszteletreméltó férfiktól hálás szívet eltavozott, ezek a tiszteletudással s könnyező szemekkel előttök álló ifjunak barátságosan rázták meg kezeit. Az öreg tanácsosok egyike, egy öszfürtü férfi pedig az ifjú kezeit szorosán tartotta és komoly hangon a következőket mondta neki: „Kedves Falk János! Eltavozol hát innen! Menj Isten nevében! A mi adósunk maradsz te, mert mi tied lettünk és mint szegény gyermeket felneveltünk. Számon kell tartanod e tartozást. Bárhová vezéreljen is az Úr s bármilyen legyen is életed jövő fejlődése, sohase feledd, hogy egy szegény fiu voltál. És ha, valamikor, rövidebb-hosszabb idő múlva egy szegény gyermek kopogtat ajtódon, jusson eszedbe: mi vagyunk, a halottak, Danzig város öreg, ösz polgármestere és tanácsosai, a kik ott kopognak. El ne üzd őket az ajtód elől!“

És az ifju e szavakat soha sem felelte el. A szegény Falk Jánosból gazdag és előkelő férfi lett. És midőn az 1813—15 háborus esztendőkből a szegény, árvánmaradt és elhagyatott gyermekek kopogtak ajtaján, ott állottak amaz öreg danzigi tanácsosok a gyermekek képében ajtaja előtt. Eszébe jutott, hogy egykor ő is szegény gyermek volt és épen azért könnyörülő szeretettel karolta fel azokat. Ő alapította Weimarban, a Luther udvarban az első német menházat az árva és hajléktalan gyermekek számára és mielőtt meghalt volna kétszáz ilyen gyermeket gyűjtött maga körül.

Mindannyian Isten irgalmára vagyunk utalva. Ő kezünkbe adja az életre szükséges eszközöket. Az Ő kegyelme nélkül semmink sincs. Meztelenül jövünk e világra. Az ő atyai jóságából nyerjük, a mi testünk táplálására szükséges. Így mélyen levagyunk kötelezve Iránta. A bűnök által még nagyobb lesz az adósságunk Vele szemben. Ezt az adósságot le kell fizetni. Ki akarja azt lefizetni? Hogy akarod azt lefizetni, mikor semmi, épen semmi a te tulajdonod? Bűneink adósságát épen nem lehet arannyal vagy ezüsttel megváltani. De még megfeszített munkával sem tudod azt ki egyenliteni. Csak kegyelmi uton lehet ezt elintézni. Jézus fizette le érettünk a váltságot. A ki Ő Benne hisz, megszabadul adósságától. Benne és Általa lehetünk Isten gyermekei és az örök élet örökösei. Tapasztaljuk meg hát az ő irgalmasságát. De kényszerítettünk arra, hogy másokkal is megkostolassuk ezt a kegyelmet: „Tedd azt, másokkal is, mit velem cselekedtél, Uram!“ Oly sokan esdik a te irgalmadat. A szükségben levőkben, a nyomorultakban, vakokban, bénákban, némákban, elesettekben, elárvultakban előtted áll Üdvezitőd és várja részvétedet és szól: „Nem kellett-é neked is könnyörülnöd a te szolgatársadon, miképen én is könnyörültem te rajtad?“ (Máté 18, 33.) Azért legyetek irgalmasok, mint a ti atyátok a menyben irgalmas.

Isten igéje.

A betegek barátja.

ELSŐ RÉSZ.

Bibliai történetek.

I.

Ó-Testamentum.

15.

Sámson, a szerencsétlen vak.

Meg fogák ezért őtet a Filiszteusok és kiszúrták szemeit; megkötözték két erős vaslánccal és örölt vala a foglyoknak házában. Birák 16, 21.

Sámsonról beszélek, Izrael egykori birájáról, a ki rettenetes erejéről volt híres s a kit most mint szerencsétlen vak-embert látunk magunk előtt. Ellenségei kiszúrták szemeit s mint fogoly rabszolgát odaállították a malmokhoz, hogy ellenségei számára örölje a gabonát s ha néha fel is oldották láncai alól, mindazt azért tették, hogy gunyolódjanak vele mint tehetetlen, gyámoltalan vakkal.

Oh, micsoda is az az emberi erő? Egykor talán te is büszke voltál testi erődre, egészségedre és most... annyira leromlottál, hogy alig birsch beteggyádból felkelni, míg fekvőhelyedet rendbeszedik s reszkető kezeid között még ezt az ujságlapot is alig bírod tartani.

Sámson erőtlen vak és fogoly lett, de mindennek ő maga volt az oka. Elbizakodott volt, egészen a világiakba merült, míg hatalmas testi erejével mindenkit megfélemlíteni igyekezett, ő maga keveset gondolt Istennek jelenlétével. Ezért az Úr elhagyta őt; *a maga erejére bízta*. Hány és hány ember járt még azután is úgy, mint Sámson? És hány ember alkalmazhatja magára is a Sámson esetét közületek, kedves olvasók?

Ember! Tanuld meg e történetből azt, hogy te is elveszitheted testi erődet, szépségedet, egészségedet éppen úgy, mint Sámson, akit azonban később újból kegyelmébe fogadott az Úr. Te is számíthatsz az Isten kegyelmességére, hogyha megalázod magadat előtte. Mert: „Az Isten a kevélyeknek ellene áll, az alázatosoknak pedig adja az ő kegyelmét.” (Jak. 4, 6.) Az isteni kegyelem az a drága kincs, a mely néked erőt adhat a halálra is. Életed itt a földön olyan, mint a fűszál, mely nyomtalanul elenyész, de életed az Atyánál, a mennyben! . . . ez lesz a te üdvösséged. Ah, vajjon gondolsz-e te erre?

H i r e k.

Olvasd a bibliát.

A vallás mint mustármag lelkeinkben.

Máté 13, 31—32.

Azon keresztyén előtt, aki az ő Megváltójának életét ismeri, tudva van, hogy ő példabeszédekben és hasonlatokban tanított. Tanított méltósággal, szeretet-

tel, szelidséggel, bölcsességgel és a legfenségesebb dolgokról is oly világosan, hogy a míg hallgatói méltán elámultak tudományának mélységén, azok között még a legegyszerűbb emberek is felfoghatták s magukkal vihették világos tanításait.

Aranymondás. Megnyitom az én számat példabeszédek által, kimondom azokat, melyek e világ fundamentumának felvettetésétől fogva eltitkoltak volt. Máté 13, 35

Oktató jegyzetek.

I. A vallás is, mint a mustármag, kicsiny. Hogy Isten országa mily csekély volt eleinte, midőn annak első magvetője, a galileai szegény halászok s vámszedők szívébe elveté; mily csekély volt még akkor is, midőn a fényes Jeruzsálem beragyogta tündöklő pompájával egész Zsidóországot, mily oriai volt a görögök és rómaiak világraszóló bálványimádásával szemben; aztán mily bámulatosan növekvő, egyszóval a mustármagocska fejlődéséhez mennyire hasonlatos, ezt mindnyájan tudjuk. A vallás a mi sziveinkben hasonlóan csak egy kis mustármagocska.

Sok következik abból. Legelsősorban, hogy:

II A vallás, mint mustármag, fejlődik. Isten vezeti azt igaz, hogy oly gyakran, csodálatos módon, sokszor alig észrevehetően lassan. Néha egy öröm, máskor egy csapás, néha egy élet, máskor egy halál mozdítja elé lelkünkben a vallásosság mustármagjának fejlődését. A kapernaumi százados hívővé lesz; a római üldözők az alatt térnek meg, míg Jézus tanítványait halálra kínozták. Luthert barátját villám sújtja le s a megrendült barát zárdába megy s utólag újjáteremti Isten országát.

A vallásnak hatalma a lelkünkben. A mustármag is nagy lett. Ha a szívünket, lelkünket, egész benső életünket egy mezőhöz hasonlítjuk, melyen a virágok jelképezik érzelmeinket, ezek között a legszebbek és legbecsessebbek azok, a melyeket vallásnak nevezhetünk. Mindennek vezetője, irányadója, vezércsillaga legyen a vallás. Ez nem is szabad, hogy másként legyen, mert a vallás főtörvénye ez: szeressed a te Uradat Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és szeressed felebarátodat, mint önmagadat.

— **Egyházkerületi közgyűlésünk.** E hó 9-én kezdjük meg rendes évi egyházkerületi közgyűlésünk tartását. Nagy feladatok, felelősségteljes intézkedések és nagy anyagi áldozatok kérdései felett fog folyni az új egyházi alkotmány szervezete alapján egybealakult kerületi közgyűlés tanácskozása, de bizunk a jó Istenben, hogy bölcsességet, erőt ad a gyűlés vezetőinek, tagjainak, s így szép renddel, közmegelegedésre fognak megoldást nyerni összes ügyeink.

— **A „Vasárnap” érdekében.** Idestova két éve, hogy átvettük e lap vezetését. Nem kértünk, nem zaklattunk senkit ügyünk érdekében, mert megvoltunk győződve afelől, hogy mindazok, a kik buzgó érdeklődéssel viseltetnek egyházi életünk iránt, szívükre veszik „Vasárnap”-unk ügyét is. A további halogatás mulasztás lenne részünkről. Éppen ezért kéjük olvasóinkat végig támogatásukba, pártfogásukba lapunkat. Az előfizetési ár a legcsekélyebb s így sem egyeseknek, sem testületeknek nem terhelő. Üdvös és szép cselekedet lenne főuraink és pátronusaink részéről, ha községeik szegényebb lakosai számára, a téti időszakra megrendelnék. A „Vasárnap” terjesztésére s így a református szellem fejlesztésére a szeretet adományait is elfogadják a szerkesztőség.

— **Furcsa szentek.** Rómában nagy feltűnést keltett a pápának az a rendelete, hogy Szent Filoménának (ki Marucchi keresztyén tudós szerint sohasem létezett) a templomokból száműzött szobrát ismét helyezték vissza. A kérdéses szentnek a jezsuiták által kieszközölt rehabilitálását az András templomban Segua bíboros jelenlétében három napos engesztelő istenítisztelettel ünnepelték meg. Azt mondják, hogy X. Pius által száműzött Szent Expeditus is nemsokára diadalmasan fog bevonulni a templomba. Szent Expeditus sem élt soha, s hogy mégis tisztelik, azt egy furcsa

írásibanak köszönheti. Egy ujonnan épített apácakolostor ugyanis ereklyéket kért Rómából. Az ereklyék meg is érkeztek, a ládán ezzel a felirással: „expedit” (sürgős). A latinul nem tudó fejedelemasszony azt hitte, hogy a ládában Szent Expeditusnak a csontjai vannak s a nápolyi papság segítségével így csempészték be a mennyországba az ilyen nevű szentet.

— **Az őralja—boldogfalvi egyház.** Nagy szeretettel, őszinte lelkesedéssel megírt művet adott ki közelebről Vásárhelyi Lőrinc lelkész-társunk: „Az őralja—boldogfalvi ref. egyházközség Krónikás Története” c. munkájával, melyet részben a Kendeffy-család leveles ládájában talált eredeti okmányok, részben az egyház protokolluma alapján készített. Műve olvasásán önkéntelen meghatottság tölti el az embert, látva az áldozatokat, nehéz küzdelmeket, nagy gondokat, melyek közt hanyatva e kis egyház fejlődésének utját jelölik. Őralja—boldogfalvi egyháznak alapítója gróf Bethlen Krisztina volt, kinek nyomában Kendeffy Ádám s általában a Kendeffy-család buzgósága, egyházszeretete volt a megtartó. Vásárhelyi Lőrinc szépen megírt s külsőleg is pompás könyvet néh. b e. Kendeffy Árpád özvegyének, szül. palini Inkey Gabriella ömeltóságának ajánlotta, mint az egyház áldott jótévőjének. Mi atyafiságos indulattal köszönjük neki e könyvet.

— **A téli hónapokra.** Kiadóhivatalunk a „Vasárnap” mult s ez évi folyamából több feles példánnyal rendelkezik s ezek közül szívesen küld a szegényebb egyházközségeink részére mérsékelt 2 koronás árban.

— **Az evangélium hódító utja.** Egy amerikai miszsiói évkönyv megbízható statisztikai adatai szerint a vallásfelekezetek most következőleg oszlanak meg az egész föld kerekén: Az egész föld lakosságának száma 1,563,446,000 ember, mely látszából 588.860,002 a keresztyén és pedig 166.066,500 prot. 272.638,500 róm. kath. 120.157,000 görög kath. (ideértve a régi keleti egyházak hizeit is), 11.222,000 izr. 216.630,000 mohamedánus, 137.935,000 budhista, 209.659,000 hindu, 231.816,000 konucianus és taoista, 24.900,000 shintoista, 157.069,000 animista, fetisimádó s más efféle s 15.352,500 egyéb hívők. E statisztikából is kitűnik, hogy ma már a keresztyénsség a legnagyobb vallás a föld kerekén. Im az evangélium hódító utja a népek és nemzetek között! A protestánsok száma folyton nő.

Ország-világ.

— **A képviselőház ülése.** A képviselőház közelebbi ülését ismét a horvátok foglalták le maguknak, akik felszólalásaikban csak arra törekedtek, hogy a vitát hosszadalmas beszédekkel nyújtsák s így lehetetlenné tegyék a magyar képviselőház tanácskozásait. A fél-szeg helyzetet érzi mindenki s érzik azt is, hogy ezen valahogy segíteni kellene. Ennek a hangulatnak adott kifejezést Visontai Soma dr., aki erőteljes hangon, zajos helyeslések között bírálta a horvátok és a nemzetiségiek államellenes akcióját, a magyar állam fundamentuma, alkotmánya ellen intézett merényleteket s kifejezést adott annak, hogy ennek véget kell vetni. A nagy hatást tett beszédet élénk helyesléssel fogadták s Rakovszky elnök nyomban kijelentette, hogy

reméli, hogy a magyar képviselőház bölcsessége meg fogja találni az utat, hogy tanácskozási rendjének szabadsága megóvassék.

— **Kossuth Ferenc betegsége.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter betegségében állandó a javulás, ugyannyira, hogy a miniszter már naponta hosszabb időt tölthet az ágyon kívül. Ha az időjárás ilyen marad, úgy e hét végén kikocsikázhatik a miniszter és a jövő hét folyamán már a képviselőház tanácskozásaiban is részt vehet. Hosszabb időt töltenek a miniszternél Szerényi József kereskedelmi államtitkár, ugyancsak a szakreferensek is, akik a minisztérium egyes osztályainak működéséről tesznek jelentést és a sürgős ügyekről referáltak. Kossuth Ferenc több látogatást is fogadott.

— **A függetlenségi párt intéző bizottságának ülése.** Szerdán délután 5 órakor a függetlenségi párt intéző bizottsága Thaly Kálmán elnöklete alatt ülést tartott. Kossuth Ferenc maga óhajtott volna az ülésen elnökölni, de a gyengélkedése még megakadályozza őt, hogy lakását elhagyhassa. A párt vezető emberei közül azonban naponként többen keresik fel a beteg pártelnököt és vele a felmerült politikai események felől eszmecserét folytatnak. Az intéző bizottság mai ülésében a kiegyezési javaslatok tárgyalásának előkészítésével és más függőben levő sürgős kérdésekkel foglalkozott.

— **Másfél milliárdos konverzió.** Egyike lesz a legnagyobb konverzióknak, amelyeket Magyarország eddig még lebonyolított, az osztrák egységes államadósság reánk eső részének (a biokknak) konvertálása. A kormány által most megkötött egyezség értelmében 1340 millió koronát tesz ki az a tőkeérték, amit konvertálnunk, jobban mondva, Ausztriának visszafizetnünk kell.

— **Az új huszkoronás bankjegyek.** Az osztrák-magyar bank mostanában az új huszkoronás bankjegyek kibocsátásának előkészítésével foglalkozik, ami a nagy arányú hamisítások miatt vált szükségessé. A jelenleg forgalomban levő 20 koronás bankjegyek bevonását 1908. évi május hó 1-én kezdik meg és ugyanakkor bocsátják közforgalomba az újakat. Az előkészületek óriási munkát igényelnek, minthogy 30 millió új bankjegy kerül kibocsátásra. A bankjegyek külső formáját már megállapították. Az új 20 koronásokat erősebb papirosra nyomják, mint az eddigi volt, alakjuk pedig valamivel kisebb lesz. A mostani vörös szín helyett az új huszkoronásokat olyan lilás színben fogják nyomni, mint a tizkoronásokat, bár az alapszín nem lesz tisztán lila, hanem a kék, a zöld, a szürke és a lila-szineknak bizonyos csillámló keveréke, úgy, hogy a világosság irányában tartott bankjegy különböző színeket fog játszani. A bankjegy két mezőre van osztva: a bal, nagyobb mező közepét egy rózsaszínű körönd foglalja el és ebben a bankjegy szövege olvasható; a jobboldali, kisebb mezőben pedig egy művészi kivitelű női fej látható, amelyet hullámvonalakból álló keret szegélyez. A női fej rajza úgy az osztrák szövegoldalra, mint a magyaron teljesen egy és ugyanaz, míg az eddigieknél a rajzok eltérők voltak.

A légy.

Unalmas esős délután volt. Szürke fellegek borították az eget, melyen egy tenyérnyi világos foltot sem lehetett volna látni. Az eső apró cseppekben hullott egyhangu zuhogással. A távol hegyek ormait homályos köd övezte úgy, hogy csak sejteni lehetett őket, de nem látni. Égen, földön egyaránt szürke egyformaság uralkodott, mit nem zavart madáracsicsérgés, legfeljebb egy-egy varju szelte át a levegőt hangtalan szárnyalással.

Négyen voltunk együtt a kaszárnya egy szobájában. Szótlán bámultunk ki az ablakon, gondolataink, tudja Isten, hol jártak. Egyik cigarettát a másik után szivtuk s a szobában már sűrű volt a füst, hogy késsel lehetett volna vágni. Még sűrűbb volt talán, mint odaki a köd. Nem akadt egy jó gondolatunk, mely az idő unalomgerjesztő hatását eloszlatná volna,

Ki tudja meddig tart még ez az állapot, ha véletlenül egy légy nem száll az ágyon végignyújtózkodó önkéntes orrára, ki talán éppen napjait számítgatta. Teljes életében nagy ellensége volt a legyeknek, most kivált feldühösítette őt a kis bestia, hogy csendes melancholiájában zavarni merte. Tüszkölve ugrott föl s hajrá! megindult a vadászat az egyetlen légyre, mely azonban nem respektálta az ellene zudult ellenséget, hanem vig döngicséléssel röpködött majd ide, majd oda, fufangosan kikerülve minden ellene intézett támadást.

— Ime az ember! szólalt meg egyikünk, kit komolysága miatt csak „öreg”-nek nevezünk — a teremtés e parányával szemben megszűnik sokat emlegetett hatalma!... Sohse bántsá az a legyet, Karcsi, inkább hálás lehetsz iránta, hogy unalomból fölrazott!

— Igen — volt a mérges válasz — és az orromat megcsipte! Te talán hálás volnál ilyesmiért, mert téged úgy sem zökkent ki semmi filozófiai nyugalomból, de engem nem olyan fában ringattak!

— Ilyen csekélység nem nyugtalanít, az bizonyos! Ámbár volt egy eset életemben, mikor hasonlókép inzultált egy légy s ennek az inzultusnak köszönhetem, hogy most itt vagyok közöttetek és nem valahol a temető árkában. Egy ilyen parányi légy mentette meg életemet.

— Hogyan?... Ez valóban érdekes!

— Nemcsak érdekes, hanem tanulságos is. Én legalább részemről levontam belőle a következtetést, hogy bárhol legyünk, bármit tegyünk is, az isteni Gondviselés mindenütt jelen van, ha mindjárt egy parányi légy képében nyilatkozik is meg. Csak ne legyünk annyira elfogultak, hogy még a kézzelfoghatót se akarjuk meglátni, akkor visszatart bennünket sok végzetes dologtól. Ez a meggyőződésem nem ingott meg, sőt napról-napra erősödik. Mások talán csak esetnek, véletlennek minősítették volna a dolgot, mert ezek mostanában igen divatos szólások. Egyébként ítéletek magatok, elbeszélem a dolgot, ahogy történt. Talán az idő is gyorsabban mulik majd ilyenformán.

Lassan megcsavart egy cigarettát s ágyára dülve kényelmesen füstölni kezdett. Csak miután néhány bodor felleget fújt a levegőbe, kezdett beszélni. Ér-

dekkal hallgatuk kis történetét, melyet, ime leírok lehetőleg hiven, talán akad, kinek hasznára válik.

— Nincs nagyobb szerencse a gyermekre nézve, mint ha a szülői háznál nevelkedik. Igaz ugyan, hogy az idegenben való neveltetésnek is óriási előnyei vannak, így pl. a gyermek önállóságához szokik, de nagyon sok esetben rosszal végződik. A gyermeknek még szüksége van olyanra, ki folyton hátamegett álljon, minden lépését kísérje, mi idegenben sajna, csak nagyon ritkán van meg s így a szép reményekre jogosult fiuból a rossz társaság folytán züllött existenciává lesz.

Igy jártam én is. Korán elkerültem iskoláztatás végett a szülői háztól. Eleintén minden jól ment, később azonban mindjobban hanyatlottam. Minél idősebb, annál hanyagabb lettem. Szerencsére jó felfogásom volt s így iskoláimat mégis csak elvégeztem nagy kinnal úgy, ahogy.

Bezzeg haladtam azonban az élvezetekben! Istenem, még alig voltam 18 éves és már oly élvezetekbe merültem, melyek egy harminc éves, teljes erejében levő férfit is tönkre tesznek. Bor, kártya, leány, ez volt minden, mi körül gondolatvilágom forgott. És ez az élet tönkretette akarakterömet. Mert én legalább úgy vélem, a kicsapongó élet meggyöngyítve az idegeket, megszünteti a tett erőt. Talán magunk se vesszük észre a dolgot, nincs róla határozott tudatunk, de erőnkkel együtt fogy önbizalmunk is. Ahol pedig ez hiányzik, ott nincs akarat, mert azt, amiről érezzük, hogy elvégezni úgy sem bírjuk, nem is akarhatjuk.

Nos tehát, ennyire jutottam én. Nem volt már akarakteröm. Minden érzésem, gondolatomat a kicsapongások foglalták le, minden egyéb tettem kapkodás, tervszerűtlen összevisszaság volt. Olyan voltam mint egy szemevilágától megfosztott állat. Vakon mentem neki mindennek, nem törődve, hogy megsebzem magam, mert hiányzott lelkemben az isteni világosság, a hit, a vallás. Ha most visszagondolok arra az időre, elborzadok magamtól, hogy mennyire sülyedtem.

De nagyon is messze elkalandozom. Magukkal ragadnak a reflexiók, pedig máskülömben nem szeretek visszagondolni erre a koromra.

Ketten szerettünk egy leányt. Mosolygok rajta most, akkor azonban más szemmel néztem a dolgot, Kivételesen erős szándékom volt, hogy nőül veszem; azt hiszem, a másiknak is ugyane szándéka volt. Tizennyolc évvel!

Nos tehát, mint azt holmi ponyvaregényekben olvastuk, elhatároztuk, hogy egyikünk fölösleges. Egy szép este ismét találkoztunk a lánynyal, mert annyira még nem vittük, hogy otthonában látogattuk volna meg. Édes anyja, kire most épp oly hálaival gondolok, mint amenyire akkor gyűlöltem, stante pede kiseprűzött volna bennünket. Mint mondom, tehát találkoztunk vele, és kereken kijelentettük: válasszon. A vesztes fél meghal. Látszólag megijedt hóbortos szavainktól, de választ csak másnapra ígért. Akárhogy faggattuk, vallattuk, nem szólt többé semmit. Jó tehát várunk másnapig.

Nem hiába vártunk. Megjött a válasz egy eljegyzési kártya képében, melyen azonban egyikünk neve sem szerepelt a leányé mellett, hanem egy harmadiké, kit én nagyon jó ismertem, de komolyan nem vettem. Képzelték, micsoda hatással volt rám a dolog!

Először káromkodtam, mint egy csikós, majd sirtam, átkozódtam, kogy rémület még visszagondolni is rá.

Nem tudom, meddig tartott ez az állapot, csak az eredményét tudom, mely ama vészes elhatározásban állott, kogy főbelövöm magamat. Fegyvereim mindig volt, mert nagyon szerettem a pisztolyféléket, tehát nem állott utjában semmi elhatározásomnak.

Azt mondom, semmi! Igen, mert a jobb érzés szunnyadt bennem, mert hitem nem volt, mi borzasztó elhatározásomat megvilágította volna. Nem sok időt vesztegettem levélírással, elmélkedéssel, hanem fiókom-ból elővettem egy revolvért s megtöltve azt, önmagam ellen irányítottam. Még egy pillanat és végem van.

Kezem nem remegett, a kakas lassan emelkedett a ravasz nyomása alatt. Ebben a pilanatban egy légy röpült be az ablakon és nagy zümmögéssel úgy a szemembe vágódott, hogy kinomban felordítottam. A revolvért eldobtam magamtól s szememhez kapva mindkét kezemet rohantam a mosdótálhoz, mert nem bírtam elviselni a pokoli kinokat.

Mire szememet kimostam, egy levelet láttam asztalomon. Észre sem vettem, míg a postás benn járt nálam. Egész közömbösen, még mindig szememet dörzsölgetve, kezembe vettem. Felbontottam. Anyámtól jött. Tele volt egy szerető sziv áradásaival, panaszával. Miért hanyagolom el, miért nem irok magamról, mikor ő annyira szeret, annyit aggódik miattam. Talán beteg vagyok? Akkor irassak mással csak egy szót, hogy még élek, hogy bajom van, hogy szükségem van szerető kéz ápolására, az édes anyára s ő repül hozzám, hogy lelkét belém lehelje, hogy megmentsen, mert én vagyok neki mindene, szomorúságban vigasztalása, öregségének reménye.

Nem bírtam végigolvasni az egészét. Kiesett kezemből, mert égette ujjaimat, égette lelkemet. Feltámadt bennem az önvád, ez a kérlelhetetlen bíró, tisztán láttam eddigi büneimet, melyekért ezt az édes, drága anyai szeretetet is elmellőztem. Földre rogytam, úgy sirtam, zokogtam, csókoltam azt az áldott levelet, mely önmagamnak visszaadott, csókoltam a földet, melyet néhány perccel előbb el akartam hagyni, míg önkívületbe nem estem. Ugy találtak meg a padlón, nem messze tőlem a revolvért, egy készülő tragédia szomorú tanujelét,

Azóta más ember lettem. Megtanultam imádkozni. És mindezt annak a légynek köszönhetem, melyet újjaimon morzsoltam szét. Ha az nem repül be, már nem olvashatom anyám levelét s most valahol a temető árkában fekszem jeltelen megátkozott sirban. Véletlen volt-e ez, vagy gondviselés?!

Elhallgatott s csöndes mélázással bámult a levegőbe, hol talán az édes anya képe lebegett előtte. Mindnyájan meg voltunk hatva, a légy meg csak röp-ködött, zümmögött vigan. Nem átalotta újból az önkéntes orrára szállni, de nem ütötte agyon, hanem csendesen elhessegette.

L. R.

Dr. A Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süket-séget, fül-folyást, zúgást és nehézhallást** még idült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszer-tárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Varos-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett alaptőke egy és fél millió korona.

Fióktintézetek és kirendeltségek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Maros-ujvár, Nváradszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely, Sepsi-szentgyörgy és Székely-Keresztur.

Jelzálogkölcsonöket nyujt földbirtokra és bérházakra legjutányosabb feltételek mellett, ugyszinté **törlesztéses kölcsonöket 500 koronától** kezdődőleg a törlesztést és kamatot magában foglaló fél évi részletfizetések ellenében **4 1/2 o/c alapkamattal**.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó, vagy cheque számlára és azokat rendszerint **felmondás nélkül fizeti vissza**.

Bank és pénzváltó osztályunk üzletköre:

Ertékpapir, idegenpénzek vétele és eladása.

Tőzsdei megbizások.

Sorsjegyek eladása letétjegyre és egyenlő havi **részletfizetésre**. Az első részletfizetése után a sorsjegyekre eső nyereség már a vevőt illeti.

Kölcsonök nyujtása értékpapirokra.

Osztálysorsjegyek főelárusítási helye. Szelvény-beváltás.

Letétek. Elfogadunk értékpapirokat, okmányokat megőrzésre.

Költségmentesen megvizsgáljuk mindennemű sorolás alá eső értékpapirok huzását.

Kivándorlóktól érkező pénzek, utalványok, csekkek legolcsóbb beváltási helye.

Képviselet a legrégibb és legnagyobb biztosító intézetet a „Trieszti Általános Biztosító Társaság“ (Assicurazione Generali) és eszközöl tűz-, üveg- és jégkárt, valamint betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁRNP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP.

= AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. =

Szerkesztik : Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.

